

1.

V

Regiojete, ktorý ide z Bratislavы do Prahy, a potom zas z Prahy do Bratislavы, si vždy rezervujem osemdesiatpäťku.

Sedadlo číslo 85.

V otvorenom vozni, ktorý volajú Relax, a v ktorom sa pravidelne premávajú zamestnanci v uniformách. Vedia, že na konci cesty vám príde mail,

kde ich môžete ohodnotiť, tak sa snažia byť milí. Káva, čaj z čerstvej mäty a voda je tam zadarmo, jedlo za pár eur, dokonca majú aj suši, ale to som si ešte nedala. Nemala som odvahu. Toľkokrát som sa nadýchla, že si ho objednám, a neverila som vlastným ušiam, keď som počula svoje ústa hovoriť, že si dám len tvarohový koláč, lebo nie som hladná. Vždy som bola hladná. Aj do lietadiel som nastupovala s prázdnym žalúdkom, páči sa mi jest' v dopravnom prostriedku a je mi jedno, že niekedy to vôbec nechutí dobre... Už len ten pocit. Že sa stravujete na ceste niekam. Alebo odniekial.

Suši sa im minie tam v tom vlaku veľmi rýchlo. Vlastne si ho dá skoro každý, je fakt lacné a je to celkom slušná porcia. Sledujem ľudí, či sa nemračia, že ryba nie je čerstvá, alebo či im niečo neprekáža, ale všetci sa tvária spokojne. Niektorí ho jedia spôsobne paličkami, zručne si namiešaju wasabi so sójovkou a za každým sústom si na jazyk položia plátok zázvoru. Iní ho napichujú na vidličku, bojujú, ak sa im ryža rozpadáva, zahrešia, potichu alebo nahlas a potom sa vyplasene obzerajú po vagóne, či ich niekto v ich nešikovnosti sleduje. Väčšinou sa nám vtedy stretnú pohľady, lebo ja ich sledujem, baví ma to. Ale mám pre nich nachystaný chápavý úsmev, akože, to je ok, tiež som nemehlo a oni mi ho vrátia, ten úsmev, niektorí mi dokonca vysvetľujú, že sa im to bežne nestáva. Hovoria nahlas, ľudia vo vozni sa za tým hlasom obrátili a bud' krútia hlavami alebo sa uškŕňajú, tí, ktorí bojujú so suši, si dávajú viac záležat'.

10

VIDLIČKY, LYŽIČKY, NOŽE

Lamy

Ked' ma to prestane bavit', alebo ked' všetci dojdia, čítam. Väčšinou knihy. Ale niekedy zabijem kopec času aj čitaním komentárov na facebooku. Dve strany v knihe, 15 minút na facebooku, instagrame a twitteri. Vraj sa to volá čitateľské ADHD. Hovorí moja staršia sestra, psychologička. To je to, ked' človek nedokáže v pokoji čítať knihu, ale stále siaha po mobile, aby skontroloval, čo je nové v jeho virtuálnej bubline. Čitateľské ADHD. Páčila sa mi tá diagnóza, moja segra dokázala nazývať veci celkom vtipne, aj ked' teda, za posledné dva roky som ju smiat' sa nepočula.

Ale, chápem, zas.

Kto by sa smial v jej situácii, všakže.

Ja nie. Ja určite nie...

V ten deň, ked' som prvýkrát stretla Petra, bolo sedadlo číslo 85 rezervované. Všetky miesta, ktoré boli pri okne, a neboli súčasťou dvojky, boli fuč, ostala mi len sedemdesiatpäťka, oduto som ju označila, šepkajúc vulgarizmy.

„Nie je to jedno, kde sedíš?“ spýtala sa ma segra.

„Je to rok môjho narodenia.“

„Narodila si sa v roku 1985.“

„No ved' hovorím.“

„Tisícdeväťsto ti chýba.“

Napadlo mi, že jej poviem, že pre TOTO má tak málo kamarátov a muža, ktorý už nie jej mužom, ale jednak to nebola pravda a jednak by ju to ešte zbolelo.

A asi to nebolo ani vtipné.

„Som zvyknutá na to miesto, nosí mi šťastie.“

„Som zvyknutá na pošahaných ľudí, ale ty ma vždy prekvapiš.“

„No vidíš.“

A bolo.

Sedela som na sedadle, ktoré malo pred sebou stolík, na stolíku z druhej strany ešte prázdne sedadlo. Otočené ku mne. Odfotila som ho segre mobilom. Poslala som jej tú fotku a napísala som: „Už asi chápeš.“

Ako odpovedeď mi prišla fotka. Z lesa za našou bytovkou. Boli so psom. Ona a moji dvaja synovia.

„Môžem?“ spýtal sa, pozerajúc na moje pohodlné vystreté nohy pod jeho sedadlom, rýchlo som ich stiahla, prikývla a vysokým tónom zo mňa vyšlo:

„Jasné.“

Hodil si cestovnú tašku nad moju hlavu a stŕažka si sadol. Oči sa nám stretli, usmiali sme sa na seba. Položil pred seba počítač, taký ten malý s dotočkovou obrazovkou, naň položil mobil a potom puzdro na okuliare, ktoré ale nikdy nevytiahol.

Ked' si sadal, bol to trochu tetris, bol vysoký, nohy mal všade tam, kde som mala nohy ja, každý z nás povedal párrkrát - prepáčte, sorry, takto to bude dobré - nervózne sme sa zasmiali, ja som si odkašľala.

Pozerala som sa von oknom, už sa pomalinky stmievalo, mala som to rada, oblohu, ked' menila farby, chlad, ktorý začínať byť neprijemný a pokoj, ktorý vždy tma priniesla.

Lenny

Objednal si suši, jedol ho vidličkou, ryža sa mu ne-rozpadávala, napichoval to tak nejako šikovne a vôbec mu neprekážalo, že ho pritom sledujem. Teda, ani si to nevšimol, oči mal upreté na obrazovku, čítal alebo sledoval niečo, čo ho fakt zaujímalo, po-hľad zdvihol až potom, čo hľadal na tom ministolíku miesto pre prázdnú plastovú tácku.

Nenašiel.

Pozrel na môj tvarohový koláč, potom na knihu. Myslím, že ma chcel poprosiť, aby som ju dala nie-kam preč, alebo aby som si začala čítať, ale zabudol na to v momente, ako zbadal jej názov.

„Čo je to za jazyk, preboha?“

Usmiala som sa.

„Islandčina.“

Naklonil sa nad zelenkastú knihu, pozeral na ňu a neveriacu pokrútil hlavou.

„Čo to znamená?“

„Elin, rozmanité veci.“

„Aha.“

Stačilo mu to, zastavil mladú slečnu, ktorá nás ob-sluhovala a práve šla rýchlym krokom okolo, a hoci sa jej to nie veľmi páčilo, vložil jej prázdný plastový obal do rúk s tým, že už dojedol, že ďakuje. Pozrela na mňa, na môj koláč a trochu sa zamračila.

„Bolo to fakt dobré?“ spýtala som sa ho.

Zdvihol oči od obrazovky.

„To suši?“

„Uhm.“

Pokrčil plecami.

„Ja to nerozoznám.“

Tak dobre teda.

Tvarohový koláč bol štandardný. Chutil tak, ako chutil pred mesiacom, pred pol rokom, pred dvomi rokmi... Nie príliš sladký, nie príliš planý, taký akurát... Zjedla som ho a omrvinky som zbierala bruškami prstov pravej ruky. Nalepili sa na ne, obližla som ich a až keď bola tálka úplne prázdna, spokojne som sa oprela hlavou o okno. Príjemne chladilo. Vlak išiel rýchlo, takmer nehlučne. Zadriemala som, snívalo sa mi o mladšej sestre. Vždy sa mi s ňou sníva ten istý sen. Je mŕtva, idem z jej pohrebu, uplakaná sedím v aute, čakám na zelenú, vedľa mňa zastaví iné auto a na sedadle spolujsazdca sedí ona. Živá. Keď ma zbadá, schová sa pod palubnú dosku, ja som šokovaná, chcem vystúpiť a ísť za ňou, ale na semafore už svieti zelená a autá za mnou nervózne vytrubujú... Ich klaksóny majú ale čudné zvuky, nie klasické, skôr sa to podobá na vyzváňanie mobilu, také to pôvodné, ktoré nastavuje výrobca telefónov...

„Tak ako, už si doma?“ povedal chlapík oproti mne do mobilu, ktorý držal pri uchu.

Pretrela som si oči a vystrela som sa z nepohodnej polohy, do ktorej ma skrútil spánok. Vonku už bola tma. Srdce mi búchalo, ruky som mala spontane. Neviem, prečo sa mi ten sen stále vracal. Na nič nenadväzoval, nič na ňom nebolo pravdivé, miatlo ma to. A staršej segry som sa na psycholo-

gický výklad spýtať nemohla, o našej najmladšej sme od istej doby hovorit' nemohli.

Únavné len čítať, viem.

Žiť ešte vyčerpávajúcejšie.

„Som ti povedal, aby si si to naplánovala tak, že to stihneš aj keď budú tanky padat... si mi slúbila, že to zvládneš... Sára je sama. Ty vieš, že sa bojí sama, keď je tma... Nehovor mi, prosím t'a, prepáč, mňa to len vytocí a tvojej sestre to nepomôže... vezmi si taxík... nebudem to s tebou teraz riešiť... ale fakt mám dost', že sa nemôžem na teba spoľahnúť... mám toho plné zuby už!“

Zložil a rázne položil telefón na ministolík pred nami. Potom ho rýchlo zdvihol a skontroloval, či nerozbil displej.

Vyzeral nasrato.

„Len jedno som ju prosil... len to jedno. Aby stihla prísť domov včas. Nech nie je Sára sama,“ povedal mi.

Prikýla som s chápavým výrazom. Sára sa bojí potme, niekoľko mal byť pri nej, nestihol to, čo ho vytocilo. Rozumiem.

Ešte stále nahnevaný zaklapol počítač, vstal a pozrel smerom k východu za mojim chrbtom.

„Na druhej strane,“ povedala som.

Prikývol.

„Díky.“

Zmizol vo vlakovom WC. V Regiojete majú pri umývadle malú orchideu, je to sradovné, aj milé zároveň, ako natriasa lupeňmi a snaží sa navodit' atmosféru luxusu.